

Kun elämä päättyy kotona

Saattohoitopotilaan omaisen opas

”Me kuolemme, emmekä kuitenkaan kuole, vaan elämme niiden sydämissä, jotka ovat rakastaneet meitä”

Martti Lindqvist

Kuoleman lähestyessä

Kotona on hyvä olla asiakirja, josta käy ilmi, että läheisenne on palliatiivisessa-/saattohoidossa. Kuoleman läheisyyteen liittyy voinnin muutoksia, esimerkiksi väsymys lisääntyy, tietoisuus ympäristöstä heikkenee, ruokahalu hiipuu, turvotuksia ja lämpöilyä voi esiintyä, hengitys muuttuu pinnallisemmaksi ja voi kuulua ”korinaa”, kädet ja jalat viilenevät, virtsaus ja suolentoiminta hiipuvat, myös sekavuutta voi ilmetä.

- **Kun läheisenne kuolee kotona**, soittakaa kotisairaalaan, josta saatte tukea ja neuvoa jatkuon.
- Jos läheisenne kuolee yöllä, voitte soittaa puh. 044 417 2877 ja kotihoidon yöpartio tulee halutessanne teidän tueksi. Soiton voi jättää myös aamuun halutessanne.
- Kuolemasta ei tarvitse ilmoittaa hätäkeskukseen eikä ensihoitoa tai poliisia tarvitse pyytää paikalle, mikäli kuolemaan ei liity mitään erityistä.
- Voitte olla rauhassa läheisenne kanssa, siirrolla ei ole kiirettä.
- Vainaja puetaan valitsemiinne vaatteisiin tai hoitohenkilöstön tuomaan valkoiseen kuolinasuun, tunnisteranneke laitetaan käteen ja kaikki hoitoihin liittyvät letkut yms. poistetaan.
- Voitte itse valita hautustoimiston, joka käy hakemassa läheisenne sovittuna aikana ja siirtää hänet keskussairaalan kappeliin (ei yleensä yöaikaan, Sosteri maksaa kyydin). Lääkäri käy toteamassa kuolema.
- Hautustoimistot auttavat teitä kaikissa käytännön järjestelyissä.
- Halutessanne teillä on mahdollisuus keskustella lääkärin kanssa, ajasta voitte sopia hoitajien kanssa.

Käytännön asiat kuoleman jälkeen

- Hautausjärjestelyt voidaan aloittaa jo ennen kuin olette saaneet hoitavan lääkärin kirjoittaman hautausluvan. Väestörekisteriin kuuluneelle henkilölle voidaan omaisten toivomuksesta toimittaa kirkollinen hautaan siunaaminen. Toimitusta ei suoriteta vastoin vainajan eläessään ilmaisemaa vakaumusta. (Kirkkolaki 100 §.)
- Kuolintodistuksen ja hautausluvan sekä ilmoituksen väestötietojärjestelmään tekee yleensä hoitanut lääkäri.
- Kuolintodistus lähetetään suoraan vainajan kotikunnan väestötietojärjestelmään (maistraatti). Halutessanne voitte saada kopion lääkärin kirjoittamasta kuolintodistuksesta, jossa näkyy kuolinsyy.

- Hautauslupa annetaan sille henkilölle, joka on ilmoittanut huolehtivansa vainajan hautamisesta tai tuhkauksesta. Lupa voidaan lähettää myös suoraan valitulle hautaustoimistolle.
- Ruumiinavausta ei yleensä tarvita saattohoitopotilaalle. Hoitava lääkäri keskustelee tarvittaessa asiasta kanssanne.
- Vainajan hakemista koskevista käytännön järjestelyistä voitte sopia hautaustoimiston kanssa.
- Sairaalan kappelissa voitte hiljentyä omaisenne arkun äärellä. Pyydettyessä voidaan viettää rukoushetki läheisen kuoltua.
- Virasto- ja pankkiasioiden hoitamista varten tarvitaan virkatodistus, jonka saa seurakunnasta tai maistraatista.
- Perunkirjoitus on järjestettävä kolmen kuukauden kuluessa kuolemasta.

Läheisen poismeno koskettaa aina ja mieleen voi nousta kysymyksiä pitkänkin ajan päästä kuolemasta. Halutessanne voitte olla yhteydessä kotisairaalan hoitajiin. Henkilökunta tukee teitä surussanne ja ohjaa käytännön asioissa.

Kotisairaalasta ollaan yhteydessä lähiomaiseen sovitusti kuoleman jälkeen.

Sosiaalityöntekijät

Sosterin sosiaalityöntekijät ohjaavat omaisia kuolemaan liittyvissä käytännön asioissa. Läheisen kuoleman jälkeen esille tulevat asiat liittyvät useimmiten hautausjärjestelyiden lisäksi pankki-, raha- ja eläkeasioiden hoitamiseen.

Sosiaalityöntekijöihin saatte yhteyden kotisairaalan henkilökunnan kautta tai soittamalla suoraan sosiaalityöntekijälle puh.044 417 3258

Perhe-eläkelain mukaan leski voi saada eläkettä.

Eläkkeet haetaan KELA:n paikallistoimistosta

Sairaalapastorin puoleen voitte kääntyä, jos haluatte keskustella luopumiseen liittyvistä kysymyksistä. Sairaalapastoriin saatte yhteyden henkilökunnan välityksellä tai suoraan soittamalla puh. 044 417 3285. Surutyössänne voitte saada apua myös oman seurakuntanne työntekijöiltä tai kriisikeskuksesta puh. 044 027 3700.

Hoitomaksut ja tarvikepalautukset

Potilastoimisto lähettää kotihoidon laskun postitse vainajan osoitteeseen tai lähiomaisen määräämään osoitteeseen tai pankkiin. Apuvälineiden ja hoitotarvikkeiden palautuksista voitte sopia hoitajien kanssa.

Itä-Savon sairaanhoitopiirin ky
Sosteri
Keskussairaalantie 6, Savonlinna
PL 111, 57101 Savonlinna
Vaihde: puh. 015 527 2000
Kotisairaala Tehosa: puh.044 417 2877